

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 6.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.6.36>

УДК 339.5:330.3

*В. А. Будник,
к. е. н, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій, Державний університет інфраструктури та технологій
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8936-0875>*

ІННОВАЦІЙНА РОЗБУДОВА ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНСЬКИХ ЕКСПОРТЕРІВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*V. Budnyk,
PhD in Economics, Professor, Professor of the Department of Business Logistics and
Transport Technologies, State University of Infrastructure and Technologies*

INNOVATIVE GROWTH OF THE UKRAINIAN EXPORTERS' LOGISTICS INFRASTRUCTURE IN CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

У науковій статті досліджено питання управління зовнішньоторговельною діяльністю українських компаній-експортерів, спрямованою на інноваційне виробництво продукції з високим рівнем доданої вартості, яка має відповідати концепції сталого розвитку на засадах екологічності та енергоефективності. Мета роботи полягала в формуванні підходу щодо обґрунтування інвестиційних рішень, що можуть бути реалізовані українськими експортерами в сфері інноваційної розбудови

логістичної інфраструктури, яка задіяна в процесах переробки та експорту продукції, задля досягнення цілей сталого розвитку.

Запропонований методичний підхід полягає в обґрунтуванні доцільності придбання, будівництва або модернізації бізнес-одиниць, задіяних у зберіганні, переробці або доставці експортних товарів, шляхом визначення та порівняння внутрішньої та ринкової вартості об'єктів логістичної інфраструктури, розбудова яких сприятиме досягненню цілей сталого розвитку.

Розроблений методичний підхід апробовано на прикладі обґрунтування рішення щодо розбудови логістичної інфраструктури процесів переробки та експорту продукції провідного українського експортера - компанії «Кернел», а саме придбання олійного заводу в м. Чорноморськ Одеської області.

The scientific article examines the issue of managing foreign trade activities of Ukrainian exporting companies, aimed at innovative production of products with a high level of added value that correspond to the concept of sustainable development based on environmental friendliness and energy efficiency. At the same time, achieving the goals of sustainable development and preventing the impact of environmental hazards, in turn, will require significant investment in the growth of the logistics infrastructure involved in the processing and export of products that must compete adequately on the international market. The purpose of the work was to develop an approach to justifying investment decisions that can be implemented by Ukrainian exporters in the field of innovative development of logistics infrastructure in order to achieve the goals of sustainable development.

To achieve the goal, it is proposed to use a value approach based on the assessment of the intrinsic value of business after the exporters' implementation of projects related to the construction of new logistics facilities or the acquisition of existing capacities. In general, intrinsic value consists of two terms: the total discounted value of the cash flows resulting from the operation of a certain business unit and the terminal value beyond the time period with projected cash flows.

The proposed methodical approach consists in justifying the feasibility of acquiring, building or modernizing business units involved in the storage, processing or delivery of export goods, by determining and comparing the internal and market value of logistics infrastructure objects, the development of which will contribute to the achievement of sustainable development goals. A decision on the feasibility of implementing projects aimed at innovative development of the logistics infrastructure of export activity is made if the internal value of the logistics infrastructure object, calculated using the cash flow discounting method, exceeds the market value of the object, determined by the sale prices of property or as the cost of creating a new object.

The proposed methodical approach was tested on the example of the decision justification regarding the logistics infrastructure development involved in the processing and export of the leading Ukrainian exporter's products - the company "Kernel", specifically the acquisition of an oil plant in the city of Chornomorsk, Odesa region.

Ключові слова: *інновації, зовнішньоторговельна діяльність, сталий розвиток, логістична інфраструктура, оцінка вартості.*

Keywords: *innovations, foreign trade activity, sustainable development, logistics infrastructure, cost assessment.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Організаційно-економічна модель управління зовнішньоторговельною діяльністю України в період післявоєнної відбудови має забезпечити випередження темпів росту попиту на експорт продукції українських виробників над зростанням імпорту. Враховуючи традиційно сировинний характер українського експорту, в його структурі в майбутньому значну питому вагу мають посідати товари з високим рівнем доданої вартості, що передбачає інноваційне спрямування виробництва експортної продукції.

Задля досягнення позитивного зовнішньоторговельного балансу країни експортери мають відповісти на ключове питання: яка продукція буде конкурентоспроможною на міжнародному ринку? Безперечно, що саме така, яка позиціонується як інноваційна та відповідає концепції сталого розвитку на засадах екологічності та енергоефективності, при цьому досягнення цілей сталого розвитку та запобігання впливу екологічних небезпек, в свою чергу, вимагатимуть інвестиційних витрат.

Вищенаведене зумовлює необхідність наукового обґрунтування рішень компаній-експортерів щодо пріоритетних напрямків вкладання коштів у розбудову логістичної інфраструктури, що задіяна в процесах переробки та експорту продукції, яка має достойно конкурувати на міжнародному ринку відповідно до концепції сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Протягом дії в Україні правового режиму воєнного стану проблематиці логістичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності приділяється значна увага науковців та фахівців, оскільки поточний час характеризується суттєвими змінами щодо організації міжнародної доставки та значними викликами, що постали перед логістичною сферою з початком повномасштабного вторгнення.

Питання удосконалення логістичної структури українського експорту, в т.ч. оптимізації логістичного забезпечення експортної діяльності в умовах воєнного стану розглянуті в працях таких учених: Балик У., Бочко О., Гринкевич С., Кузяк В., Радченко О. тощо. Так, роботу [1] присвячено науковому обґрунтуванню сутності категорії «експортно-логістичний потенціал» як найважливішої компоненти системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства та виокремленню єрархічних рівнів експортно-логістичного потенціалу: мікро-(підприємства), мезо-(регіон), макро-(держава) та мегарівні (міжнародний рівень). У дослідженні [2] розглянуто шляхи оптимізації ланцюгів поставок експортної аграрної продукції в умовах втрати доступу до певних ринків збуту внаслідок війни. В дослідженні [3] виокремлено основні елементи

функціонування логістичних систем для забезпечення конкурентних переваг суб'єктів аграрної сфери.

Роль інноваційно-інформаційних технологій у забезпеченні конкурентоспроможності українського експорту на світових ринках висвітлено в працях Лупенка Ю., Патики Н., Суса Т., Ємець О., Мовчун С., Онишка С., Пономаренка В., Малярець Л. та багатьох інших учених. Зокрема, в дослідженні [4] обґрунтований висновок щодо доцільності державної політики, спрямованої на стимулювання експорту інноваційної продукції та продукції з високою доданою вартістю. В роботах [5] та [6] сформовано положення концепції трансформації інноваційного розвитку експортно-імпоротної діяльності суб'єктів господарювання у воєнних і повоєнних умовах.

Водночас, потребують подальшого розроблення питання обґрунтування розбудови логістичної інфраструктури експортної діяльності українських підприємств в умовах зовнішніх викликів із метою ефективного управління зовнішньоекономічною сферою економіки.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає у формуванні підходу щодо обґрунтування інвестиційних рішень, що можуть бути реалізовані українськими експортерами в сфері інноваційної розбудови логістичної інфраструктури задля досягнення цілей сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. До повномасштабного вторгнення Україна посідала провідні місця на світовому аграрному ринку як постачальник продовольства, але в структурі експорту сільськогосподарської продукції основну питому вагу мала сировина, тобто товари з низькою доданою вартістю, а не продукти переробки.

Спричинені російською агресією воєнні дії призвели до людських втрат, кризи національної економіки, падіння обсягів виробництва, блокади традиційних логістичних шляхів та, відповідно, ускладнень щодо здійснення експортно-імпортних операцій, масштабних руйнувань інфраструктурних та енергетичних об'єктів тощо. Післявоєнна відбудова потребуватиме виконання зобов'язань «під час реконструкції не відбудувати стару пострадянську

економіку, а радше відновити її кращу версію, побудувавши абсолютно нову, інтегровану в Європу і конкурентоспроможну на міжнародному ринку 21 століття економіку, перетворити величезні руйнування під час війни у можливість модернізувати економіку України» [7].

Отже, одним із найважливіших напрямів повоєнної розбудови стане запровадження інновацій та розвиток наукоємних галузей економіки держави, а в сфері експорту української продукції, відповідно, увага має бути зосереджена на виробництві та міжнародній доставці нехай і традиційних товарів, але вироблених із використанням інноваційних технологій на засадах екологічних ініціатив, оскільки це сприятиме досягненню конкурентоспроможності на зовнішніх ринках, на яких величезна увага приділяється досягненню цілей сталого розвитку, що включають економічний, соціальний та екологічний елементи.

Виробництво та експорт української продукції з високим рівнем доданої вартості, запровадження технологій, спрямованих на зменшення викидів, економію енергоспоживання, екологічну підтримку експорту з України – всі ці бізнес-процеси потребуватимуть ефективної розбудови логістичної інфраструктури, задіяної у зберіганні, переробці та доставці експортних товарів. Водночас, в умовах дефіциту коштів, що спрямовуватимуться на фінансування проєктів забезпечення конкурентоспроможності продукції на зовнішніх ринках в умовах сталого розвитку, перед українськими експортерами постане завдання визначення пріоритетних напрямків інвестування.

Забезпечення ефективності функціонування об'єктів логістичної інфраструктури, пов'язаної з бізнес-процесами та господарськими операціями щодо доведення експортної продукції від виробника до споживачів на міжнародному ринку, а також із ресурсним забезпеченням її виробництва та міжнародної доставки, пропонується здійснювати на засадах використання вартісного підходу, теоретичні та методологічні засади якого регламентовані Національними стандартами оцінки, зокрема, Національним стандартом №1

"Загальні засади оцінки майна і майнових прав". Так, для проведення оцінки вартості майна застосовуються такі основні методичні підходи: витратний, дохідний та порівняльний, а також методи оцінки - способи визначення вартості об'єкта оцінки, послідовність оціночних процедур яких дає змогу реалізувати певний методичний підхід [8].

Задля обґрунтування доцільності реалізації проєктів щодо подальшої модернізації логістичної інфраструктури, придбання або будівництва окремих потужностей для зберігання або переробки експортної продукції доцільно використовувати інструментарій обґрунтування інвестиційних рішень експортерів, що ґрунтується на оцінці внутрішньої вартості бізнесу внаслідок реалізації рішень щодо будівництва нових логістичних об'єктів або придбання існуючих активів.

Оскільки основна модель обґрунтування доцільності інвестиційних рішень підприємств передбачає використання як цільової функції «максимізацію вартості підприємства, оскільки саме внутрішня вартість бізнесу є головним критерієм ефективності господарської діяльності, орієнтиром інтересів власників капіталу, враховує довгострокові перспективи функціонування, безліч сценаріїв розвитку бізнесу та вплив чинників зовнішнього середовища на стан компанії, а також включає в оцінку інвестиційні ризики діяльності» [9], пропонуємо використовувати показник внутрішньої вартості бізнесу, розрахований щодо проєктів інноваційної розбудови логістичної інфраструктури українських експортерів в умовах сталого розвитку, як основний критерій обґрунтування інвестиційних рішень, що можуть бути реалізовані.

Внутрішня вартість визначається відповідно до методу дисконтування грошового потоку як одного з методів дохідного підходу, який застосовується у разі, коли прогнозовані грошові потоки від використання об'єкта оцінки є неоднаковими за величиною, непостійними протягом визначеного періоду прогнозування або якщо отримання їх обмежується у часі. Прогнозовані грошові потоки, в тому числі вартість реверсії, підлягають дисконтуванню із застосуванням ставки дисконту для отримання їх поточної вартості [8].

У загальному вигляді внутрішня вартість складається із двох доданків - сумарної дисконтованої вартості грошових потоків внаслідок функціонування певної бізнес-одиниці та термінальної вартості за межами часового періоду з прогнозованими грошовими надходженнями.

Запропонований методичний підхід полягатиме в обґрунтуванні доцільності придбання, будівництва або модернізації бізнес-одиниць, задіяних у зберіганні, переробці або доставці експортних товарів, шляхом визначення та порівняння внутрішньої та ринкової вартості об'єктів логістичної інфраструктури, розбудова яких сприятиме досягненню цілей сталого розвитку.

Рішення щодо доцільності реалізації проєктів, спрямованих на розбудову логістичної інфраструктури експортної діяльності, приймається, якщо досягається таке співвідношення:

$$BB > PB, \quad (1)$$

де BB - внутрішня вартість об'єкту логістичної інфраструктури, визначена за методом дисконтування грошових потоків;

PB – ринкова вартість об'єкту, визначена за цінами щодо продажу майна або як вартість витрат на створення нового об'єкта.

Надалі використання запропонованого підходу розглянуто на прикладі обґрунтування доцільності придбання бізнес-одиниці, задіяної в переробці експортних товарів ТОВ «Кернел-Трейд» – провідного світового виробника та експортера соняшникової олії, найбільшого в Україні виробника та експортера зернових, ключового постачальника сільськогосподарської продукції з регіону Чорноморського басейну на світові ринки. На частку компанії припадає близько 8% світового експорту соняшникової олії. Свою продукцію ТОВ «Кернел-Трейд» постачає до понад 70 країн.

Серед стратегічних ініціатив компанії «Kernel» виокремлено, в тому числі, такі: досягнення відповідних цілей сталого розвитку ООН; підтримка цілей Європейського зеленого курсу за допомогою активних дій із захисту клімату; виконання ролі амбасадора сталого сільського господарства в Україні

шляхом поширення ресурсозберігаючої, екологічно і соціально відповідальної виробничої практики серед партнерів в ланцюгах поставок.

Компанія реалізує такі бізнес-напрямки: власне сільськогосподарське виробництво; переробка олійних культур; закупівля і доставка продукції від сторонніх сільськогосподарських виробництв до елеваторів; зберігання та транспортування зерна; функціонування експортних терміналів з переробки вантажів; безпосередній експорт продукції.

ТОВ «Кернел-Трейд» активно інвестує кошти в технології та інновації, в інфраструктурні та логістичні активи й реалізує стратегічні придбання бізнес-одиниць.

З початком повномасштабного вторгнення компанія, скориставшись існуванням зернового коридору, придбала термінал з перевалки харчової олії в порту «Південний». Придбання дозволило мати власний перевалочний завод і стало стратегічним кроком, який суттєво вплинув на обсяги експорту соняшникової олії у 2023 фінансовому році. Усвідомлюючи, що термін дії зернової угоди закінчується, менеджмент переключив свою увагу на активи вздовж річки Дунай. У лютому 2023 року підприємство придбало невеликий зерновий термінал в українському порту Рені. У липні 2023 року підприємство уклало угоду про придбання 100% корпоративних прав ТОВ «Рені-Ойл» щодо терміналу з перевалки соняшникової олії в порту Рені вартістю 24,75 млн дол. США. Цей термінал є єдиним об'єктом серед українських портів на річці Дунай з належними потужностями для приймання, зберігання та розвантаження, що забезпечує безперебійний експорт соняшникової олії навіть у разі блокади портів Чорного моря. Нарешті, у липні 2023 року підприємство придбало активи з перевалки рослинних олій у порту «Чорноморськ» вартістю 19,4 млн дол. США.

Оцінимо за сформованим підходом доцільність придбання ТОВ «Полтава-Зерно», що входить до складу агрохолдингу «Кернел», виставленого на продаж в рамках ліквідаційної процедури майнового комплексу ТОВ «Іллічівський олійно-жировий комбінат» (м. Чорноморськ) вартістю 696,66 млн грн.

Згідно з інформацією у системі «Prozorro.Продажі», аукціон із продажу відбувся 26 липня 2023 року, компанія «Полтава-Зерно» була єдиним його учасником. Стартова ціна активу становила 689,6 млн грн, компанія "Кернела" запропонувала за нього на 7 млн грн більше. Покупець отримав у власність земельну ділянку, на якій розташований комбінат, комплекс будівель та споруд, транспортні засоби, цистерни, резервуари, виробничі лінії та інше майно.

ТОВ «Іллічівський олійно-жировий комбінат» було банкрутом. Згідно з відкритими даними, станом на 2020 рік його активи оцінювалися в 205,324 млн грн, прибуток становив 481,72 млн грн, дохід – 22,84 млн грн, водночас боргові зобов'язання сягали 2,59 млрд грн.

Задля оцінки доцільності придбання логістичних потужностей, задіяних в переробці експортної продукції компанії «Кернел» з метою досягнення цілей сталого розвитку, здійснено оцінку внутрішньої вартості придбаної бізнес-одиниці. Розрахунок цього показника наведено в таблиці 1.

Таблиця 1. Оцінка внутрішньої вартості проєкту ТОВ «Кернел-Трейд» щодо придбання олійного заводу в м. Чорноморськ (Одеська область)

№	Показники, млн грн	Роки		
		2024	2025	2026
1	Чистий дохід, у т.ч.	273	260	250
2	<i>Чистий дохід від реалізації продукції придбаного заводу</i>	240	235	210
3	<i>Додатковий чистий дохід підприємств ТОВ «Кернел-Трейд» (синергетичний ефект)</i>	33	25	40
4	Амортизаційні відрахування	20	25	20
5	Витрати на відсоткові платежі	25	30	15
6	Інвестиції в основний капітал	100	-	-
7	Інвестиції в оборотний капітал	10	10	-
8	Вільний грошовий потік (р.1+р.4-р.5-р.6-р.7)	158	245	255
9	Термінальна вартість бізнесу на кінець 2026 року			738
10	Ставка дисконту, коефіцієнт	0,2	0,2	0,2
11	Дисконтований вільний грошовий потік	131,7	170,1	147,6
12	Дисконтована термінальна вартість бізнесу на кінець 2026 року	-	-	427,1
13	Внутрішня вартість проєкту щодо придбання олійного заводу (р.11+р.12)	876,5		

Джерело: розраховано автором.

За результатами здійсненої оцінки внутрішня вартість проєкту щодо придбання переробного заводу становить 876,5 млн грн, що на 179,84 (876,5-696,66) млн грн більше за ціну, яку було сплачено компанією на торгах. Це підтверджує ефективність прийнятого рішення щодо розбудови логістичної інфраструктури, що задіяна в процесах переробки та експорту продукції компанії «Кернел».

Аналогічним чином може бути визначена доцільність придбання, будівництва або модернізації будь-яких логістичних потужностей, задіяних в переробці, зберіганні або міжнародній доставці експортної продукції, з метою досягнення цілей сталого розвитку. При цьому, якщо розглядатиметься варіант придбання існуючих активів, то ринкову вартість слід визначати за цінами пропозиції цього майна, якщо ж розбудова логістичної інфраструктури потребуватиме здійснення будівництва нових об'єктів або модернізації існуючих, то ринкова вартість визначатиметься як поточна вартість відповідних витрат.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.
Інформаційно-інноваційне забезпечення процесів гармонізації рівня потужностей логістичної інфраструктури українського експорту та оптимізації ланцюгів постачання зовнішньоторговельної продукції на засадах концепції сталого розвитку сприятиме макроекономічній стабілізації країни внаслідок збільшення валютних надходжень, збалансованості експортно-імпортних операцій в умовах значних ускладнень у періоди війни та післявоєнної відбудови економіки України.

Використання запропонованого підходу, який заснований на оцінці та порівнянні значень внутрішньої та ринкової вартостей об'єктів логістичної інфраструктури експортерів, розбудова яких сприятиме збільшенню конкурентоспроможності продукції на міжнародних ринках, завдяки циклічному позитивному впливу на зростання добробуту та прибутку експортерів дозволить накопичити в майбутніх інвестиційних циклах кошти,

що в свою чергу будуть спрямовані на фінансування нових інвестиційних проєктів, які будуть реалізовані задля досягнення цілей сталого розвитку.

Перспективи подальших розвідок щодо інноваційної розбудови логістичної інфраструктури українських експортерів полягають у визначенні джерел фінансування інвестицій, спрямованих на оптимізацію ланцюгів постачання зовнішньоторговельної продукції на засадах концепції сталого розвитку.

Література

1. Бочко О.Ю., Гринкевич С.С. Теоретичні підходи до визначення сутності поняття «експортно-логістичний потенціал». Економічні горизонти. 2022. № 4(22). С. 79-87. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.4\(22\).2022.267020](https://doi.org/10.31499/2616-5236.4(22).2022.267020).
2. Кузяк В., Балик У., Грещак М. Оптимізація матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарської продукції в умовах війни. Вісник Львівського національного екологічного університету. Серія «Економіка АПК». 2023. № 30. С. 157-162. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.157>.
3. Радченко О. П. Проблеми та перспективи функціонування національних логістичних систем на ринках аграрної продукції. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2022. № 21 (2(51)). С. 126-136. DOI: [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.2\(51\).274369](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.2(51).274369).
4. Сус Т., Ємець О., Мовчун С., Онишко С., Цюпа О. Формування стратегії інноваційного розвитку аграрного сектора та фінансування її реалізації. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 2022. № 6(47). С. 150-159. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.47.2022.3903>.
5. Пономаренко В.С., Малярець Л.М., Бараннік І.О., Балюк Ю.С. Положення концепції трансформації інноваційного розвитку експортно-імпоротної діяльності суб'єктів господарювання у воєнних і повоєнних умовах. Проблеми економіки. 2023. № 2 (56). С. 87-98. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-2-87-98>.

6. Лупенко Ю. О., Пати́ка Н. І. Роль інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності України на світових ринках сільськогосподарської продукції. Агросвіт. 2019. № 11. С. 16-23. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2019.11.16>.

7. Нова Україна: Стимулювання інвестицій у свободу, мир та процвітання – Звіт USAID. URL: https://chamber.ua/wp-content/uploads/2023/04/A-New-Ukraine_Ukr_Online_FINAL.pdf (дата звернення: 15.04.2024).

8. Національний Стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна та майнових прав», затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. за № 1440.

9. Будник В.А. Управління інвестиційною діяльністю холдингових компаній на основі концепції вартості. Інвестиції: практика та досвід, 2012. № 20. С. 20-24.

References

1. Bochko, O.Yu. and Hrynkevych, S.S. (2022), “Theoretical approaches to determining the essence of the concept of "export and logistics potential”, *Ekonomichni horyzonty*, vol. 4 (22), pp.79-87. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.4\(22\).2022.267020](https://doi.org/10.31499/2616-5236.4(22).2022.267020).

2. Kuziak, V. Balyk, U. and Hreschak, M. (2023), “Optimization of the logistic supply of agricultural products in war conditions”, *Visnyk L'vivs'koho natsional'noho ekolohichnoho universytetu. Seriiia «Ekonomika APK»*, vol. 30, pp. 157-162. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.157>.

3. Radchenko, O.P. (2022), “Problems and perspectives of the functioning of national logistics systems on agricultural product markets”, *Rynkova ekonomika: suchasna teoriia i praktyka upravlinnia*, vol. 21 (2(51)), pp. 126-136. DOI: [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.2\(51\).274369](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.2(51).274369).

4. Cus, T. Yemets', O. Movchun, S. Onyshko, S. and Tsiupa, O. (2022), “Formation of the strategy of innovative development of the agricultural sector and

financing its implementation”, Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, vol. 6 (47), pp. 150-159. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.47.2022.3903> .

5. Ponomarenko, V.S. Maliarets', L.M. Barannik, I.O. and Baliuk, Yu.S. (2023), “The provisions of the conception of transformation of the innovative development of export-import activities of economic entities in the wartime and post-war conditions”, Problemy ekonomiky, vol. 2 (56), pp. 87-98. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-2-87-98>.

6. Lupenko, Yu. and Patyka, N. (2019), “The role of innovations in ensuring Ukraine's competitiveness on world agrarian markets”, Agrosvit, vol. 11, pp. 16-23. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2019.11.16>.

7. USAID (2023), “New Ukraine: Stimulating investments in freedom, peace and prosperity”, available at: https://chamber.ua/wp-content/uploads/2023/04/A-New-Ukraine_Ukr_Online_FINAL.pdf (Accessed 15.04.2024).

8. Cabinet of Ministers of Ukraine (2003), Resolution “National Standard No. 1 "General Principles of Valuation of Property and Property Rights"”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF#Text> (Accessed 15.04.2024).

9. Budnyk, V.A. (2012), “Management of investment activities of holding companies based on the concept of value”, Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 20, pp. 20-24.

Стаття надійшла до редакції 12.06.2024 р.